

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z wniosku J.W.
przy uczestnictwie M.B.N., B.S., A.Ż. i Miasta W.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1) odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2) oddala wniosek r.pr. M.K. o przyznanie ze Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawczyni J. W. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 października 2018 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 945 § 1 pkt 1 k.c., odnosząc ten zarzut do ustaleń faktycznych dotyczących stanu wyłączającego swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, podnosząc, że spadkodawczyni była całkowicie świadoma i nie było podstaw do uznania braku swobody testowania; art. 382 k.p.c., kwestionując brak poczynienia własnych ustaleń faktycznych i automatyczne przyjęcie ustaleń Sądu pierwszej instancji jako swoje, w sytuacji, w której podstawy do uznania testamentu notarialnego za nieważny były skonstruowane na zasadzie dedukcji, a nie na podstawie dowodów, z których rzekomy brak swobody testowania miałby wynikać i w konsekwencji uznanie przez Sąd tej przesłanki za wykazaną; art. 278 § 1 k.p.c. przez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu psychiatrii na okoliczność ustalenia zdolności do testowania spadkodawczyni, podczas gdy przy ustaleniu świadomości i swobody testowania konieczne jest przeprowadzenie takiego dowodu; art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów (na etapie wnioskowania) polegające na nieuprawnionym uznaniu jakoby spadkodawczyni nie działała swobodnie w momencie sporządzania testamentu, gdy żaden dowód na to nie wskazywał jak również żaden dowód nie wskazywał na to, aby wnioskodawczyni miała działać w sposób nieuprawniony w kierunku wywołania skutku w postaci sporządzenia na jej rzecz testamentu.

Wszystkie podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty stanowią polemikę z poczynionymi w niniejszej sprawie ustaleniami faktycznymi, na podstawie których orzekające w sprawie Sądy oceniły stan psychiczny i swobodę testowania spadkodawczyni i sformułowały wniosek o zaistnieniu stanu wyłączającego swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to również zarzutu naruszenia prawa materialnego, ponieważ, mimo że zarzut ten został sformułowany ze wskazaniem na błędną wykładnię art. 945 § 1 pkt 1 k.c., to w rzeczywistości kwestionowane jest ustalenie występowania w stanie faktycznym określonej w tym przepisie przesłanki rzutującej na nieważność testamentu. Ustawodawca wyraźnie uregulował w art. 398¹³ § 2 k.p.c., iż w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, zaś podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną jako niedopuszczalną.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz pełnomocnika wnioskodawczyni kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i mając na uwadze powyższe argumenty, należy

podzielić utrwalony pogląd, że czynności pełnomocnika zawodowego ustanowionego przez sąd prowadzące do odrzucenia skargi kasacyjnej nie uzasadniają przyznania mu ze środków publicznych kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (zob. postanowienie SN z dnia 11 maja 2011 r., sygn. akt II CSK 699/10, OSNC Zbiór Dodatkowy nr C/2011, poz. 72, Biuletyn SN 2011, nr 5, s. 15, por. także postanowienia SN z dnia 12 listopada 2014 r., sygn. akt II PZ 17/14, www.sn.pl, z dnia 3 sierpnia 2012 r., sygn. akt I CSK 106/12, www.sn.pl, z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 332/10, nie publ., z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41, Biuletyn SN 2007, nr 12, s. 13).

jw